

Regionernas kompetensförsörjning – en enkätundersökning

Svenska Distriktsläkarföreningen har genomfört en enkätundersökning för att kartlägga regionernas kompetensförsörjningsplan.

Undersökningen har gjorts under hösten 2020 men på grund av få svarande, flera påtryckningar och förlängd svarstid har resultatet inte kunnat redovisas tidigare. Enkätfrågor har via ordförande i lokalföreningarna gått vidare till de personer på regionerna, oftast HR men även ST-studierektorer, som kunnat redovisa svar. Region Norrbotten redovisar 2019 års siffror och eftersom svarsperioden varit lång kan det vara fler regioner som har redovisat siffror som inte är dagsaktuella. Värmland har deltagit med svar men redovisat siffror från 2016 som vi därför valt att exkludera ur tabellen.

Ett stort problem i undersökningen är att flera regioner trots påtryckningar väljer att inte svara och att en del regioner bekräftar att de inte har uppgifter på antalet specialisläkare i allmänmedicin och inte heller beräknar framtida behov utifrån befolkningsunderlag.

Enkätfrågor:

1. Antal specialister i allmänmedicin? Både privat och offentligt anställda.
2. Antal specialister i allmänmedicin omräknat till klinisk heltid? Både privat och offentligt anställda.
3. Antal invånare i regionen
4. Antal ST-läkare i allmänmedicin totalt
5. Antal ST-läkare i allmänmedicin planeras att bli färdiga i år regionalt (info via studierektorer)
6. Pensionsavgångar, hur många blir 65 år inom ett år?
7. Antal specialister i allmänmedicin med 58 års ålder (det tar ca 5–7 år att bli färdig specialist)
8. Har man listning på läkare?
9. Har man listningstak/läkare? Om ja, hur högt är taket?
10. Hur stor andel av hälso- och sjukvårdens totala budget går till primärvården?
11. Antal invånare per heltidsspecialist (svar på fråga 3 dividerat med fråga 2, för de regioner som kan besvara båda dessa)

	Västmanland	Stockholm	Norrbottnen	Jämtland	Kalmar	Östergötland	Kronoberg	Värmland	Västra Götaland	Dalarna
1	110		106	72 (ej privata)	92 (ej privata)	185 (ej privata)			785	89
2	95	705	71	88 (ej privata)	Okänt	179 (ej privata)			598	78,6
3	275 000	2 326 539	250 000	131 046	250 000	358 790	201 469	282 414	1 728 600	280 000
4	89	601-612	55	72	77	142	55	74	627	115
5	15	100	7	3		31	1	8	75	15
6	7		20	1	4	8	Någon enstaka	2	138 (2020-2025)	7
7	4		18	2	2-4 (ej privata)		Fåtal	5	Oklart	Oklart
8	Ja	Ja	Nej ¹	Nej ¹	Ja	Ja	Nej	Nej ¹	Nej ²	Ja ³
9	Nej	Ja ⁴	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
10	0	17,5% ⁵		16,7% ⁶	17,90%		0	0	0	19,6%
11	2 895	3 300	3 521						2 890	3 562

¹Olika på olika hälsocentraler. Vanligen listning på enhet medan enstaka vårdcentraler listar på fast läkare.

²Västra Götaland har stimulansersättning om >70 % av de listade patienterna har en fast läkare, men räknar då även in ST-läkare i allmänmedicin, barnläkare och geriatriker.

³Ja men det ser olika ut på vc. Vi strävar efter personlig listning.

⁴Vårdcentraler kan själva begära att listan stängs men inget listningstak i siffror

⁵ Primärvård ca 17,5 %, Husläkarna ca 8 %

⁶ Endast anslagsfinansierad PV, ej vårdvalet/hälsovalsdelen

11 av Sveriges 21 regioner har inte svarat alls och uppföljande frågor visar att flera av dessa regioner inte beräknar antalet specialister i allmänmedicin utifrån befolkningsunderlag. Av de 10 regioner som besvarat enkäten har endast 7 kunnat uppge en siffra på antal specialister i allmänmedicin omräknat till heltid, inkluderat både privat och offentligt anställda. Patienterna listas oftast endast på enhet och sällan på fast läkare. Något listningstak finns inte och beräkningar visar att antalet invånare per heltidsspecialist inte i någon region ligger under 1500, snarare siffror på mer än 3000 patienter per specialist.

Undersökningen bekräftar att primärvården inte är dimensionerad för sitt uppdrag och att regionerna har en bristande uppfattning om behovet av antalet specialister i allmänmedicin.

Undersökningen kommer att förnyas 2021 och DLF försöker upprepat få de regioner som inte lämnar siffror att göra det. Enkäten har sammanställts av Leena Bergström och sammanfattningen gjord av Carolina Emdin.
